

ТРЕТИЙ ГРАЖДАНСКОЕ ОБЩЕСТВО, ДЕМОКРАТИЯ, ПРОГРЕСС

БОСЕКТОР

№ 1 (50)
Спецвыпуск
2008 г.

Региональная газета в помощь объединениям граждан

Газета випущена в рамках проекту "Формування практики консультування громадськості для Луганської регіональної влади", що виконує СМЕА ЗС, та проекту "Розвиток громадянського суспільства в Україні", який здійснюється Всеукраїнською громадською організацією "Комітет виборців України" та Координатором проектів ОБСЄ в Україні за фінансової підтримки Міністерства закордонних справ Данії. Погляди авторів, висловлені в матеріалі газети, не обов'язково відображають погляди Всеукраїнської громадської організації, "Комітет виборців України", Координатора проектів ОБСЄ в Україні та погляди Міністерства закордонних справ Данії".

OSCE
Координатор проектів ОБСЄ в Україні
OSCE Project Co-ordinator in Ukraine

Природні заповідники

Це природоохоронні установи загальнодержавного значення, що створюються з метою збереження в природному стані типових або унікальних для даної ландшафтної зони природних комплексів. Максимально обмежених щодо втручання людини. На території заповідників забороняється будь-яка господарська діяльність.

На сьогодні в Україні існують 17 природних заповідників, один з яких розташований в Луганській області. Це Луганський державний природний заповідник (2122,02 га).

Національні природні парки

Це природоохоронні, рекреаційні, культурно-освітні, науково-дослідні установи загальнодержавного значення, особливості яких є те, що на їх території встановлюється диференційований режим природокористування. По таких зонах:

Заповідна зона - призначена для охорони та відновлення найбільш цінних природних комплексів, режим якої визначається відповідно до вимог, встановлених для природних заповідників.

Тобто у цій зоні передбачається повна заборона господарської діяльності.

Зона регульованої рекреації - в її межах проводяться короткостроковий відпочинок та оздоровлення населення, огляд особливо мальовничих і пам'ятних місць; у цій зоні дозволяється влаштування та відповідне обладнання туристських маршрутів і екологічних стежок; тут забороняються рубки лісу головного користування, промислове рибальство й промислове добування мисливських тварин, інша діяльність, яка може негативно вплинути на стан природних комплексів та об'єктів заповідної зони. Тобто за обмеженнями господарської діяльності ця зона близька до заповідників, за виключенням доступності її для перебування людей.

Зона стаціонарної рекреації - призначена для розміщення готелів, мотелів, кемпінгів, інших об'єктів обслуговування відвідувачів парку. Тут розміщуються капітальні будівлі, шляхи, інфраструктура.

Господарська зона - у її межах проводиться господарська діяльність, спрямована на виконання покладених на парк завдань, об'єкти комунального призначення парку, інша діяльність. Тут же знаходяться населені пункти, що розташовані на території парку.

Діяльність на території національного природного парку проводиться згідно Проекту організації території національного природного парку, що затверджується Міністерством охорони навколишнього природного середовища.

До території національного природного парку відносяться ділянки землі та водного простору, що вилучаються з господарського використання і надаються парку. Крім того, до території природного парку можуть відноситись землі та водний простір інших землевласників та землекористувачів, природокористування на яких обмежується згідно Проекту організації території.

Рекреаційна діяльність на території національних природних парків організовується спеціальними підрозділами парків, а також іншими підприємствами, установами та організаціями на підставі угод з адміністрацією парку.

На сьогодні в Україні налічується 19 національних парків. На території Луганської області - жодного. На території сусідньої Донецької найближчим часом буде доданий (до діючого парку «Святі гори») парк «Меотіда».

Регіональні ландшафтні парки

Це природоохоронні та рекреаційні установи місцевого чи регіонального значення, які створюються з метою збереження в природному стані типових або унікальних природних комплексів та об'єктів, а також для забезпечення умов для організованого відпочинку населення.

Регіональні ландшафтні парки організовуються, як правило, без вилучення земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів у їх власників або користувачів, подальша господарська діяльність на них не забороняється, але обмежується. І має відповідати Проекту організації території регіонального ландшафтного парку, затвердженому державним органом, що прийняв рішення про організацію парку.

Усього в Україні 45 регіональних ландшафтних парків. З них в Луганській області є лише один - регіональний ландшафтний парк «Біловодський» (14011 га). В сусідній Донецькій області мається шість регіональних ландшафтних парків.

Окремі території та об'єкти, для захисту яких обмежується діяльність

Заказниками оголошуються природні території (акваторії) з метою збереження і відтворення природних комплексів чи їх окремих компонентів. Заказники поділяються на ландшафтні, лісові, ботанічні, загальнозоологічні, орнітологічні, ентомологічні, іхтіологічні, гідрологічні, загальногеологічні, палеонтологічні та карстово-спелеологічні.

Усього в Україні 2729 заказників, з яких в Луганській області - 45 (44774,79 га). З них один - ботанічний заказник «Юницький» (1065 га - Біловодський район) є заказником загальнодержавного значення. Планується надання статусу заказника загальнодержавного значення ботанічному заказнику «Сафонов» в Кременському районі.

Природні території та об'єкти ПЗФ

Пам'ятками природи оголошуються окремі унікальні природні утворення, що мають особливе природоохоронне, наукове, естетичне і пізнавальне значення, з метою збереження їх у природному стані. Пам'ятки природи поділяються на комплексні, ботанічні, зоологічні, гідрологічні та геологічні.

Усього в Україні 3078 пам'яток природи, з яких в Луганській області 61 (3999,89 га). З них 2 - загальнодержавного значення. Це запланні дубові ліси в долині річки Айдар «Айдарська тераса» (100 га - сел. Айдар-Миколаївка Новоайдарського району) та геологічний пам'ятник природи «Конгресів яр» (20 га - Лисичанськ).

Заповідними урочищами оголошуються лісові, степові, болотні та інші відокремлені цілісні ландшафти, що мають важливе наукове, природоохоронне і естетичне значення, з метою збереження їх у природному стані.

Усього в Україні 793 заповідних урочища, з яких в Луганській області - 18 (3023,6 га).

Оголошення заказників, пам'яток природи, заповідних урочищ проводиться без вилучення земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів у їх власників або користувачів.

На території заказника чи пам'ятника природи обмежується або забороняється діяльність, що суперечить цілям і завданням, передбаченим положенням про заказник.

На території заповідних урочищ забороняється будь-яка діяльність, що порушує природні процеси, які відбуваються у природних комплексах, включених до їх складу, відповідно до вимог, встановлених для природних заповідників.

Власники або користувачі земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів, оголошених заказником, пам'ятником природи, заповідним урочищем, беруть на себе зобов'язання щодо забезпечення режиму їх охорони та збереження.

Кошти, за які утримуються об'єкти ПЗФ

Бюджетні кошти

Фінансування заходів щодо природних заповідників, біосферних заповідників, національних природних парків здійснюється за рахунок державного бюджету України. Для цієї мети можуть також залучатись кошти місцевих бюджетів.

Фінансування заходів щодо регіональних ландшафтних парків здійснюється за рахунок місцевих бюджетів.

Приватні кошти

Витрати, пов'язані із забезпеченням режиму охорони заказників, пам'яток природи, заповідних урочищ та парків-пам'яток садово-паркового мистецтва, здійснюються за рахунок підприємств, установ, організацій, інших землевласників та землекористувачів, на території яких вони знаходяться.

Благодійні кошти

На фінансування заходів, пов'язаних з утриманням об'єктів ПЗФ, можуть використовуватись кошти благодійних фондів, підприємств, установ, організацій та громадян.

Власні кошти об'єктів ПЗФ

Кошти одержані об'єктами ПЗФ, а також підприємствами, установами та організаціями, у підпорядкуванні яких перебувають території та об'єкти ПЗФ від наукової, природоохоронної, туристсько-екскурсійної, рекламно-видавничої та іншої діяльності. Ці кошти не підлягають вилученню і використовуються для здійснення заходів щодо охорони відповідних територій та об'єктів.

За вільного використання території та об'єктів ПЗФ їх адміністрації, а також підприємствами, установами, організаціями і громадянами, у підпорядкуванні яких перебувають такі території та об'єкти, за погодженням із спеціально уповноваженими державними органами можуть встановлюватись плати.

Екологічні фонди об'єктів ПЗФ

До цих фондів надходять:

- частина штрафів та грошових стягнень за шкоду, заподіяну їм у

результаті порушення законодавства про природно-заповідний фонд, у розмірі 70 відсотків загальної суми штрафів та грошових стягнень;

- кошти, одержані від реалізації конфіскованого або вилученого відповідно до законодавства майна, яке було знаряддям або предметом екологічного правопорушення на їх території;

- частина платежів підприємств, установ та організацій за забруднення відповідних територій та об'єктів природно-заповідного фонду, що визначається на підставі еколого-економічної оцінки їх впливу на навколишнє природне середовище;

- цільові та інші добровільні внески підприємств, установ, організацій, у тому числі міжнародних і зарубіжних, та громадян.

Кошти вказаних екологічних фондів можуть використовуватись лише для цільового фінансування заходів, спрямованих на забезпечення охорони заповідних природних комплексів та об'єктів, розвиток наукових досліджень, міжнародного співробітництва, еколого-освітніх робіт.

Порядок створення територій та об'єктів ПЗФ

1. Подання клопотання

Клопотання про створення чи оголошення територій та об'єктів ПЗФ можуть подавати органи центрального органу виконавчої влади в галузі охорони навколишнього природного середовища, наукові установи, природоохоронні громадські об'єднання або інші зацікавлені підприємства, установи, організації та громадяни.

Клопотання має містити обґрунтування необхідності створення чи оголошення території або об'єкту ПЗФ певної категорії, характеристику природоохоронної, наукової, естетичної та іншої цінності природних комплексів та об'єктів, що пропонуються для заповідання, відомості про місцезнаходження, розміри, характер використання, власників та користувачів природних ресурсів, а також відповідний картографічний матеріал. До клопотань додаються документи, що підтверджують та доповнюють обґрунтування необхідності створення чи оголошення територій або об'єктів природно-заповідного фонду.

2. Попередній розгляд клопотання

Клопотання про необхідність створення чи оголошення територій та об'єктів ПЗФ попередньо розглядається у місячний строк:

- щодо територій та об'єктів загальнодержавного значення - Міністерством охорони навколишнього природного середовища;
- щодо територій та об'єктів місцевого значення - органами Міністерства охорони навколишнього природного середовища на місцях.

3. Погодження з користувачами природних ресурсів

У разі схвалення клопотань Міністерством охорони навколишнього природного середовища та його органами на місцях проводиться їх погодження з власниками та первинними користувачами природних ресурсів у межах територій, рекомендованих для заповідання.

4. Розробка проекту

Розробку проектів створення природних заповідників, біосферних заповідників, національних природних парків, заказників, пам'яток природи, парків-пам'яток садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення здійснюють спеціалізовані проектні та наукові установи. Що забезпечує Міністерством охорони навколишнього природного середовища.

Розробку проектів створення регіональних ландшафтних парків, заповідних урочищ, а також заказників, пам'яток природи та парків-пам'яток садово-паркового мистецтва місцевого значення забезпечують органи Міністерства охорони навколишнього природного середовища на місцях.

Розробка проектів створення ботанічних садів, дендрологічних парків та зоологічних парків може бути доручена зацікавленим державним органам чи установам.

5. Прийняття рішення про створення об'єкту ПЗФ

Рішення про створення природних заповідників, національних природних парків, а також щодо інших територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення приймаються Президентом України.

Рішення про організацію чи оголошення територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення та встановлення охоронних зон територій та об'єктів природно-заповідного фонду приймаються обласними радами.

Права громадян з питань охорони та використання об'єктів ПЗФ

Громадяни України з питань охорони та використання територій та об'єктів ПЗФ мають право на:

- участь в обговоренні проектів законодавчих актів з питань розвитку заповідної справи, формування природно-заповідного фонду;
- участь у розробці та реалізації заходів щодо їх охорони та ефективного використання, запобігання негативного впливу на них господарської діяльності;
- внесення пропозицій про включення до складу природно-заповідного фонду найбільш цінних природних територій та об'єктів;
- ознайомлення з територіями та об'єктами природно-заповідного фонду, здійснення інших видів користування з додержанням встановлених вимог щодо заповідного режиму;
- участь у здійсненні громадського контролю за охороною заповідних територій та об'єктів, внесення пропозицій про притягнення до відповідальності винних у порушенні вимог охорони територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Гослесхоз или национальный парк: кто кого?

В отношении будущего Кременских лесов вопрос стоит именно так – кто кого? И похоже, что власть и общественность занимают в этом вопросе противоположные позиции. Которые вполне могут стать противостоящими. Так, северодонецкий «Зеленый світ» готов начать открыточную кампанию с требованием отставки руководства Луганской области – в связи деструктивной позиции последней по вопросу создания национального парка «Северско-Донецкий».

Кременские леса, которые в народе часто называют заповедными, на самом деле таковыми никогда не были. А вот хозяин у них есть. Это Кременское государственное лесохозяйственное хозяйство. Подчиненное государственному производственному объединению лесного хозяйства «Лугансклес», которое, в свою очередь, входит в систему Государственного комитета лесного хозяйства Украины.

Краткая характеристика основного героя: Кременское ГЛЮХ имеет в постоянном пользовании 42271 га земель лесного фонда, из которых лесами покрыто чуть больше 29 тыс. га. Лесохозяйство включает 9 охотничьих хозяйств: Житловское, Новокраснянское, Сеточное, Старокраснянское, Кудряшовское, Веригинское, Комсомольское, Серебрянское, Боровенское. Большая часть этих лесов – искусственного происхождения. А если точнее, то это мононасаждения сосны обыкновенной на песчаных террасах левых берегов рек Северский Донец, Красная, Боровая. И на правом берегу Красной – севернее города Кременная.

Но когда власти говорят, что Кременские леса заповедовать нецелесообразно, поскольку они преимущественно искусственного происхождения, то это неправда, имеющая признаки умственной. На самом деле Кременские леса существовали за десятки тысяч лет до того, как здесь появился первый лесник с лопатой. Это лесной массив, расположенный южнее Кременной в пространстве между реками Жеребец, Северский Донец и Красная. Имеющий на сегодня покрытую лесом площадь около 12 тыс. га и входящий в состав Веригинского, Комсомольского и Серебрянского лесничеств. Этот лес нельзя уравнивать с искусственными сосновыми насаждениями, он является природной ценностью национального масштаба. И должен быть сохранен не только для нынешнего, но и для будущих поколений.

КРЕМЕНСКИЕ ЛЕСА СЕГОДНЯ

Кременские леса состоят как бы из двух частей. Пойменная часть шириной от нескольких сот метров до нескольких километров некогда регулярно затоплялась во время весенних паводков. После сооружения Печенезьской, Червонооскольской и Славянской плотин этого больше не происходит. Что, понятно, влияет на состояние располагающихся здесь широколиственных лесов со старичами (озера, являющиеся частью древнего русла Северского Донца), травянистыми болотами и лугами. Тем не менее, летом здесь по-прежнему сыро и прохладно, а почвенный чернозем укрывает толстый слой перегнивающей прошлогодней листвы.

Над пойменными лесами нависает невысокая терраса с боровым сосновым лесом. Заметим, что это самое южное место произрастания сосновых лесов естественного происхождения в Украине. И только здесь (по крайней мере на Луганщине) можно увидеть корабельные сосны, которые, по легендам, раньше использовались для изготовления корабельных мачт. Высокие и удивительно ровные деревья, гудящие на ветру. Летом в бору сухо и жарко, а хвойная подстилка лежит на мхах и редкой траве. Почва песчаная. Но здесь много озер, которые не высохают, пополняются родниками.

Ощущение при подъеме из пойменного леса в боровой – это два разных леса. И это обстоятельство весьма благоприятно для жизни крупных животных. На небольшой площади Кременских лесов сегодня обитают свыше 400 косуль (16% от общей численности в Луганской области), 14 лосей (21%) и 250 оленей (82%). Для этих и других, более мелких животных, Кременские леса являются единственным, созданным для них самой природой, домом.

В озерах, имевшихся в Кременских лесах (а всего их здесь около

130), много рыбы: карп, линь, карась, лещ, вьх, сом, судак, щука, окунь, плотва. Водятся черепахи, раки, другая озерная живность. В топлях и буреломах Серебрянского лесничества можно встретить деревянные городки черных бобров. В лесах гнездятся дикие голуби, водные курочки, утки, чирки, вальдшнепы, куропатки, часто встречаются фазаны, тетерева, совы, соловьи, синицы, скворцы, дятлы и другие птицы.

Лес густой и компактный – совсем как в древние времена. Здесь много раритетной флоры, из которой 2 вида внесены в Красный список МСОП, 2 вида – в приложения к Бернской конвенции, 11 видов – в Европейский Красный список, 35 видов – в Красную книгу Украины. 10 видов раритетных видов растений, по мнению специалистов Национального ботанического сада им. М. Г. Гришка НАН Украины, уже исчезли с территории региона.

Особенно ценными для сохранения флоры и фауны являются леса Серебрянского лесничества, на которые приходится 70% раритетной флоры Кременских лесов. Растительность здесь почти не нарушена антропогенным (т.е. человеческим) влиянием, дикая природа сохранилась лучше, чем где-либо в другом месте в Луганской области. Серебрянскому лесу в этом плане повезло, он отделен от населенных пунктов Северским Донцом или ... значительным для бездорожья расстоянием.

Объявленный здесь в 2001 году ботанический заказник Серебрянский на 109 га – явно недостаточная для охраны сохранившейся здесь дикой природы мера. Те же специалисты ботанического сада им. М. Г. Гришка считают, что заповедная территория в этом лесу

должна быть увеличена до 5413 га.

Что касается лесов Комсомольского лесничества, то это лучшее на Луганщине место для размещения рекреационных заведений. Особенно сосновый лес Комсомольского лесничества, в котором уже имеется необходимая инфраструктура: автодороги, линии электропередач, водопроводы. Плюс, территориальная близость к райцентру.

ЧТО ТЕБЕ В ТОМ ЛЕСУ, ГОСПОЖА ВЛАСТЬ?

Увы, Кременские леса представляют сегодня настолько большую материальную ценность для многих влиятельных лиц, что вряд ли им позволят стать заповедными. По крайней мере, этому будут жестко противиться.

С давних времен желанной добычей «хозяйственных людей» были здешние сосны. По, преданиям, именно отсюда во времена императора Петра сплавливали древесину для строительства кораблей на Воронежских судостроительных заводах. Интенсивная разработка леса производи-

лась в довоенные, военные и послевоенные войны: в лесу еще можно найти фрагменты насыпи узкоколейной железной дороги, по которой в те годы вывозились кругляк. Врубку проводились столь интенсивно, что сегодня сосновые леса естественного происхождения сохранились лишь в Комсомольском лесничестве. И лишь на площади 585 га. Все остальное – по сути искусственные насаждения. Пусть и в том месте, где сосны произрастали исторически.

Под различными предлогами такие вырубки продолжаются и сейчас. Не площадями, как раньше, но достаточно интенсивно.

Понятно, что рубят и другие деревья. В пойменном лесу – в том числе. Заготавливают древесину не только в естественных Кременских лесах, но и в лесах, посаженных искусственно. И не только в Кременском ГЛЮХ. В Луганской области действуют еще 10 гослесхозов, ведущих заготовку и переработку древесины: Беловодский, Белокуракинский, Ивановский, Новоайдарский, Луганский, Сватовский, Свердловский, Северодонецкий, Станично-Луганский, Старобельский. Но Кременской явно доминирует: почти 40% древесины, перерабатываемой гослесхозами Луганской области, отсюда.

Для города, являющегося глубоко депрессивным (оскодено после закрытия шахты), Кременское ГЛЮХ действительно можно считать градообразующим предприятием. По информации, которую представили объединения «Лугансклес» сообщили общественности во время консультаций в Кременной, ГЛЮХ дает 3 млн. грн. в местный бюджет и обеспечивает работой 600 жителей.

И это только государственное предприятие. Ведь в Кременной есть несколько частных лесопилок. Через которые деньги, даже если они мигают бюджет, все же поступают в город, питая экономику. Например, ту же торговлю или бытовое обслуживание. Плюс, на этих лесопилках тоже работают кременчане, которые посредством этого кормят свои семьи.

По нашему мнению, частная лесопромышленность еще в большей степени, чем государственная, препятствует созданию нацпарка. Ибо она предполагает «теневую» лесозаготовку. Что, в свою очередь, может обеспечивать «теневые» доходы людей, лес охраняющих. Включая обычных при этом «подъёмы по инстанциям».

Земля – это еще одна ценность леса. Которая в ближайшие годы будет много большей, чем стоимость древесины. Ведь земли лучшей в области рекреационной зоны – подлинное богатство. И для государства. И для местной громады. И для людей, распоряжающихся этой землей от имени государства или от имени местной громады. В Кременских лесах уже появились первые частные пансионаты и базы отдыха – клондайк для органов, контролирующих земле- и лесопользование. А что означает право подписывать документы на аренду или передачу в собственность земли – говорить излишне.

Интересы крупных лесопромышленников состоят в том, чтобы земли Кременских лесов другим собственникам не отдавать. А создание национального парка «Северско-Донецкий» как раз и подразумевает, что «Лугансклес» передаст эти земли (вместе с лесом) другому пользователю. Дирекции нацпарка. Что касается региональной власти в Луганской области, то она в последние годы поддерживает исключительно интересы промышленников. Особенно тех, которые вышли из недавнего советского прошлого.

Заметим, что и местная власть Кременной не в восторге от возможного сокращения хозяйственной эксплуатации Кременских лесов. По причинам, вполне понятным. Они помнят и о бюджете района, и о занятости населения. И, вероятно, о других связанных с использованием леса приятных моментах. Не случайно самая влиятельная в местном политике бизнес-группа – кременские лесопромышленники.

Потому вовсе не кажется странным решение совещания, которое 11 февраля этого года провел первый заместитель председателя Кременской райгосадминистрации Ю. Прокопенко. Суть этого решения: проект создания национального парка нуждается в согласовании с районной программой развития туризма и рекреационной деятельности. Поскольку, мол, выделение заповедной зоны (при создании парка) на территории Кременского ГЛЮХ ограничит предусмотренную программой деятельность.

Как писал в «Рабочей газете» еще в 1998 году кременской журналист Андрей Гайворонский: «Идея создания национального парка в районе Кременной затронула интересы слишком многих влиятельных людей, отсюда и такое сопротивление ее воплощению».

ЗЛАЯ ИЛИ ДОБРАЯ ВОЛЯ ОБЩЕСТВЕННОСТИ

С начала девяностых годов создание заповедной зоны в Кременских лесах стало основной целью деятельности Кременской районной организации «Зеленый світ». Вещно возглавляемой Валентином Будниковым. В 1995-1997 годах эта общественная экологическая организация направляла обращения о создании заповедника на территории Веригинского и Серебрянского лесничеств во многие инстанции государства. Включая Госкомитет лесного хозяйства, Луганскую облгосадминистрацию, областной Совет. Удивительно, но ни один орган им не ответил.

В 1996 году управление охраны окружающей природной среды по Луганской области подготовило документы для создания в Кременских лесах заповедной территории площадью в 5 тыс. га. А в ноябре 2000 году сессия кременского районного совета поддержала инициативу районной организации Партии зеленых Украины и приняла решение о создании заповедной территории на 2 тыс. га кременских лесов.

Можно ли считать последнее решение этапным? Вряд ли. Ведь в это время уже действовал Закон Украины «Об общегосударственной программе формирования национальной экологической сети Украины на 2000-2015 годы» (от 21 сентября 2001 г.). Предполагавший создание в Кременских лесах национального природного парка «Северско-Донецкий» площадью 20 тыс. га.

В соответствии с утвержденной этим законом программой предполагалось до 2005 года разработать проектную документацию, на что было выделено из бюджета и экологического фонда 160 тыс. грн. Сам парк должен быть создан не позднее 2015 года.

Нацпарк «Северско-Донецкий» совместно с парками «Святые горы» (Донецкая область), «Слобожанский» и «Гомольшанский» (Харьковская область) должен стать основой экологической сети так называемого Придонцового природного региона Украины. Расположенного в долине реки Северский Донец.

Что касается Луганской области, то новый национальный парк, совместно с двумя отделениями Луганского заповедника (включая вновь создаваемое в Славянском и Новоайдарском районе), руслом Донца и расположенными на его берегах заповедными объектами местного значения, можно рассматривать как Северско-Донецкий природный коридор. По которому возможна миграция животных и растений. Создание подобных коридоров предусмотрено международными обязательствами Украины.

Проект национального природного парка «Северско-Донецкий» был выполнен Национальным ботаническим садом им. М. Г. Гришка в 2005 году и передан на согласование в Госкомлес и Минприроды. Увы, вместо предусмотренных законом 20 тыс. га разработчики отделили под парк ... 42 тыс. га. То есть практически все земли Кременского ГЛЮХ. Что вызвало резкие возражения луганских лесохозяйственников и, вероятно, официального Луганска. Похоже, что эти возражения были успешными.

По информации, объявленной на заседании комиссии по экологии общественного совета при облгосадминистрации главным лесничим Луганской области В. Шевченко, в Верховный Совет в ближайшее время будет внесен проект новой редакции Программы. О которой говорилось выше. Из которой создание национального парка «Северско-Донецкий» будет исключено.

Если это случится, то заповедная зона в Кременских лесах не появится никогда. И хищническая эксплуатация их продолжится. Плюс, отчуждение здесь земли в пользу частных лиц будет продолжаться нарастающими темпами.

Консультации с общественностью, проведенные северодонецким «Зеленым світом» в Кременной 15 ноября прошлого года в рамках проекта «Формирование практики консультирования с общественностью для Луганской региональной власти», показали, что по вопросу нацпарка мнения региональной и местной власти с одной стороны, и экологических общественных организаций, с другой – противоположные.

Главный лесничий Луганской области Шевченко В. В., руководство ГЛЮХ, исполняющий обязанности главы райгосадминистрации Ю. Прокопенко, городской голова Кременной В. Гребенюк достаточно критично оценивали целесообразность создания нацпарка на базе Кременских лесов. Предлагаемая в качестве альтернативы создавать небольшие по площади объекты ПЗФ местного значения. Представители же общественных и политических организаций района В. Будников, В. Рожнов (Кременской «Зеленый світ»), В. Семейко (УНП), М. Дзюбек (общественный совет при райгосадминистрации) говорили о необходимости прекращения хищнической эксплуатации Кременских лесов. И средством для этого видели создание нацпарка.

Заметим, что на этой встрече стороны по крайней мере слышали друг друга. Хотя и остались на своих позициях. Мотивы, двигавшие ими, понятие о благе для населения слишком различались. Желание получить максимальную экономическую отдачу от эксплуатации ресурсов леса, столь необходимую для депрессивного города, с одной стороны, и стремление защитить природу от чрезмерной эксплуатации, сохранить ее для будущих поколений, с другой.

Подобное позиционирование мы наблюдали и в дальнейшем. Стоило, например, комиссии по экологии общественного совета при ОГА на своем заседании 13 марта принять решение в поддержку создания нацпарка, как управление внутренней политики ОГА высказало сомнение ... в правильности проведения заседания комиссии. А обращение в адрес последней (экологической) сессии областного совета (направленное «Зеленым світом» с просьбой обратиться в Минприроду с ходатайством об ускорении создания национального парка), на сессии так и не было оглашено.

Похоже, что экологической общественности региона, чтобы добиться придания Кременским лесам заповедного статуса, надо апеллировать не к местным или региональным властям, а к государственным структурам. К Президенту, в Верховную Раду, в Минприроду. Ибо защита этих лесов – в национальных интересах Украины. И интерес этот, похоже, не совпадает с интересом региональным и местным. А может быть ему даже противоречит.

Алексей Светиков, к. т. н., доцент.

Редакция газеты «Третий сектор» г. Северодонецк, ул. Ленина, 14.
 Редактор А. Светиков. Учредитель Луганское областное отделение Комитета избирателей Украины.
 Северодонецк 11, а/я 43; тел./факс (06452) 4-21-96;
 e-mail: omlh@ukr.com.ua
 Редакционное свидетельство ЛГ № 507 от 25.10.2000 г.
 Тираж 1000. Заказ №
 Отпечатано в ЧП «ПКП – Петит»,
 г. Северодонецк, ул. Федоренко, 10